ООУ„СТИВ НАУМОВ“

СКОПЈЕ

ПРОГРАМА ЗА ЕКСКУРЗИИ, ИЗЛЕТИ И ДРУГИ ВОНУЧИЛИШНИ АКТИВНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

2023/2024

година

Со Годишната програма за работа на училиштето во учебната 2023/2024 година е регулирана активноста: организирање на екскурзии со воспитно-образовен карактер, чија цел е кај учениците изучување и истражување на објекти и појави во природата како и односите во општествениот живот, развивање интерес за природата и градење еколошки навики, запознавање со културата и начинот на живеење на луѓето во одделни краеви, градење чувство за патриотизам, толеранција и соживот, развивање позитивен однос кон националните, културните и естетските вредности, социјализација, колективна заштита и стекнување на искуство за осамостојување и грижа за себе.

Во текот на учебната година за сите ученици до завршното одделение ќе бидат организирани еднодневни излети (есенски или пролетен), еднодневна наставно-научна екскурзија со учениците од III одделение, настава во природа за учениците од V одделение, дводневна наставно-образовна екскурзија со учениците од VI одделение и тридневна наставно-образовна екскурзија со учениците од деветто (завршно) одделение.

Програмска содржина	Време	Место	Очекувани резултати
Еднодневен есенски излет	Октомври (I-IXодд.)	Св.Пантелејмон, Горно Нерези	Да овозможи одмор и рекреација на децата
Еднодневна екскурзија	мај III одд.	Струмица	Развивање другарство и социјализација на учениците; Учениците непосредно да се запознаат со видовите населби; Учениците непосредно да се запознаат со природните одлики на РС Македонија.
Дводневна екскурзија	мај VI одд.	западна РС Македонија	Продлабочување и проширување на знаењата, како и запознавање со природните убавини, стопански објекти и културно-историски споменици. Да овозможи одмор и рекреација, правилен развиток на ученикот, другарство, колективност.
Тридневна екскурзија	мај IX одд.	западна РС Македонија	Продлабочување и проширување на знаењата, како и запознавање со природните убавини, стопански објекти и културно-историски споменици. Да овозможи одмор и рекреација, правилен развиток на ученикот, другарство, колективност.
Еднодневен пролетен излет	мај (I - IXодд.)	Лешочки манастир „Св.Атанасиј“	Одмор и рекреација, правилен развиток и напредок на ученикот, еколошка свест.
Настава во природа	април или мај (V одд.)	западна РС Македонија	Продлабочување и проширување на знаењата, одмор и рекреација, правилен развиток на ученикот, другаство и еколошка свест.

Екскурзија е форма на воспитно - образовна работа со која на организиран начин се проширувaат општите и стручните знаења и ученичките сознанија за одредени подрачја од животот и работата на луѓето и се запознаваат со природните убавини и културно историските знаменитости на РС Македонија, традицијата и обичаите. Во зависност од интересите на учениците и од временските услови можни се и промени во планот за изведување на екскурзиите.

Програма за настава во природа
во Охрид - за учениците од петто одделение

Време на реализација: пет дена во април или мај
Место на одржување: Охрид

Воспитно - образовни цели на наставата во природа:

- Оспособување за самостојно изразување и творење.
- Развој на креативно мислење и љубопитност.
- Развивање навики за самостојно и групно решавање на задачи.
- Повторување на изучениот материјал за мерки и нивна примена во секојдневниот живот.
- Стекнување на знаења, способности и умеења за правилна интерпретација на народните песни.
- Да стекнат знаења за ритмичка изведба на народните ора.
- Проширување на знаењата за вештачко езеро, природни езера, извори.
- Да се потикнува развојот на самостојноста кај учениците и грижата за себе.
- Стекнатите знаења во училницата да се применат во конкретни ситуации на терен.
- Учениците да се активен дел од процес на едукација, другарување, рекреација, прошетки, забава и спортување;
- Учениците непосредно (нагледно) да се запознаат со природните одлики на реката Вардар, Радика...
- Учениците непосредно (нагледно) да се запознаат со хидроцентралите и вештачките езера.
- Изучување и истражување на објекти и појави во природата како и односите во општествениот живот.
- Учениците непосредно (нагледно) да се запознаат со релјефот.
- Учениците непосредно (нагледно) да се запознаат со видовите населби, археолошки ископини.
- Учениците непосредно (нагледно) да се запознаат со нашето подалечно и поблиско минато.
- Учениците да се запознаат со животинскиот и растителниот свет во и околу Охридското Езеро.
- Да се запознат со културата и начинот на живеење на луѓето во одделни краеви.
- Развивање на другарство и социјализација на учениците.
- Развивање интерес за природата и градење еколошки навики.
- Поттикнување и манифестирање на позитивни емоции.
- Позитивен однос кон верските и културните вредности.
- Развивање интерес за спортски активности, рекреација и создавање навики за здраво живеење.
- Да се поттикнува и развива другарството, меѓусебно почитување, позитивен дух и подобри меѓусебни односи.

Локации за посета и правци на патување
Прв ден:

- Поаѓање од Скопје 8:00 часот до Охрид ќе се поминува од:
- Прилеп (посета на Горен град и Маркови кули).
- Битола (посета на Хераклеа).
- Пристигнување во Охрид (сместување во хотел, вечера и ноќевање).

Втор ден:

- Појадок во 8:00 часот.
- Посета на манастирот Св.Наум Охридски“ и Наколно живеалиште „град на вода“ 9:00 до 12:50
- Ручек во 13:00 часот.
- Пишување на извештај од посетата од 17:00 до17:30 часот.
- Повторување за нашето минато 17:35 до 18:10 часот.
- Вечера во 19:00 часот.

Трет ден:

- Појадок во 8:00 часот.
- Посета на Охрид.
- Разгледување на Плаошник и Самоилова тврдина.
- Цртање на манастирот.
- Ручек во14:00 часот.
- Одредување на површина на предмети и делови од природата.
- Скокови во далечина.
- Истражување: животински свет во водата и покрај водата.
- Повторување за нашето минато.
- Вечера во 19:00 часот.
-

Четврти ден:

- Појадок во 8:00 часот.
- Разгледување на релјефот на Охридското Езеро од 9:00 до10:00 часот.
- Писмена вежба: ,,Опис на езерото“ од 10:00 до 11:00 часот.
- Посета на Природнонаучен музеј во Струга од 11:30 до 13:00 часот.
- Ручек во 14:00 часот.
- Пишување извештај од посетата на Природнонаучниот музеј од 16:00 до17:00 часот.
- Вечера во 19:00 часот.
- Учество во натпревар ,,Златен глас“.

Враќање:

Појадок во 8:00 часот и посета на:
Вевчани - Вевчански извори.
Поаѓање од Охрид пропратно со посета на градовите:
Дебар - ХЕЦ Шпиље, манастирот Бигорски.
Гостивар изворот на реката Вардар „Вруток“.
Враќање во Скопје.

Содржини и опис на активности
Наставни содржини што ќе се реализираат за време на наставата во природа

Македонски јазик

1. Изразување и творење - Пишуваме извештај од патувањето: Патуваме и ја запознавме татковината.
2. Истражувачка активност за Маркови кули.
3. Пишување сознанија за градот Охрид, неговите културно - историски карактеристики (чаршијата, занаети и др.).
4. Пишување извештај од посетата на Природнонаучниот музеј.
5. Обработка на песна „Убаво е во Мај“.

Математика

1. Мерки - повторување.
2. Одредување на површина на предмети и делови од природата.
3. Плоштина и периметар.
4. Работа со податоци.
5. Решавање разновидни задачи (собирање, одземање, множење, делење, равенки, текстуални, мерки, работа со податоци).

Историја и општество

1. Повторување за културно наследство на РС Македонија.
2. Квиз:Колку ја познавам РС Македонија.

Музичко образование

1. Нарони ора и песни.
2. Утврдување на темата фолклор „ Јас те пратив на вода Калино“.

Ликовно образование

1. Разгледување и сликање на езерото.
2. Ликовно изразување по доживување - слободна техника.

Физичко и здравствено образование

1. Натпревар - народна топка.
2. Фудбал, ракомет.
3. Елементарни игри.

Објектот во кој ќе се изведува наставата во природа ќе има најмалку една училница, опремена според Нормативот за простор, опрема и наставни средства за деветгодишното основно образование во Република Северна Македонија.

За учениците со посебни образовни потреби, наставата во природа се организира со придружба, во согласност со видот и степенот на попреченост, при што придружник може да биде родител, старател, асистент, специјален едукатор и рехабилитатор.

Носители на активностите:

1. Гордана Мацкова
2. Славица Трипуноска
3. Јулијана Печевска
4. Благица Илијевска

Раководител на наставата во природа: **Гордана Мацкова**

Начин на реализација:

- одредиштата се избрани според интересот на учениците и родителите, во организацијата и реализацијата ќе посредува избраната туристичка агенција.

Финансирање: трошоците на патувањето ги сносат родителите.

***Техничка организација*:**

- висококвалитетни, климатизирани, безбедни патнички автобуси, добри услови на сместување, туристички водач, лекар.

Начин на вреднување и користење на резултатите:

На сите одредишта ќе се следи работата и однесувањето на учениците, преку разговор и други форми (пишување есеи, писмени состави, извештаи,описи, изработка на плакати и сл.) ќе се добијат повратни информации.

За учениците кои не одат на настава во природа училиштето организира настава во училиштето.

Програма за еднодневен есенски и пролетен излет
за учениците од прво до деветто одделение

Време на реализација: еден ден во октомври и мај
Место на одржување: Св.Пантелејмон, Горно Нерези и Лешочки манастир „Св.Атанасиј“.

Воспитно - образовни цели:

- Учениците да се запознаат со историјата на манастирот.
- Запознавање со поимите фреска и икона.
- Запознавање за различните легенди и преданија за манастирот.
- Запознавје (нагледно) со видовите населби и градби.
- Учениците да стекнат позитивен однос кон верските и културните вредности.
- Учениците да имаат интерес за природата и градење еколошки навики.
- Развивање на правилно држење на телото;
- Рекреација и развивање на спортски дух.
- Развивање на другарство и социјализација на учениците.
- Развивање интерес за спортски активности, рекреација и создавање навики за здраво живеење.

Локации за посета и правци на патување
Опис на активности:

- Поаѓање од училиште во 9:00 часот.
- Пристигање, разгледување, набљудување и запознавање со манастирот.
- Разговор со кустоси, граѓани, свештени лица и објаснување за историјата, градбата и живописот.
- Фотографирање на објектите и предметите во околината.
- Организирање на мини турнир во фудбал, одбојка и разни активности со реквизити.
- Враќање во училиште 14:00 часот.

Носители на активностите: **Одделенски раководители**

Раководител на еднодневниот излет: **Бобан Величковски**

Начин на реализација:

- одредиштата се избрани според интересот на учениците и родителите, во организацијата и реализацијата ќе посредува избраната туристичка агенција.

Финансирање: трошоците на патувањето ги сносат родителите.

***Техничка организација*:**

- висококвалитетни, климатизирани, безбедни патнички автобуси, добри услови на сместување, туристички водач, лекар.

Начин на вреднување и користење на резултатите:

На сите одредишта ќе се следи работата и однесувањето на учениците, преку разговор и други форми (пишување есеи, писмени состави, извештаи,описи, изработка на плакати и сл.) ќе се добијат повратни информации.

За учениците кои не учествуваат на еднодневниот излет училиштето организира настава.

Програма за еднодневна екскурзија
за учениците од трето одделение

***Време на реализација**: еден ден во мај*
Место на одржување: Струмица, Колешински Водопади, манастир „Св.Леонтиј“ -Водоча

Воспитно - образовни цели:

- Учениците да се запознаат со местоположбата на градот Струмица;
- Да стекнат знаења за историјата на градот Струмица;
- Изразно опишување на настаните - традициите од градот Струмица со околината;
- Учениците да се запознаат со значењето на градбите, мостовите, црквите, манастирите и локалитетите во источниот дел на Р.С. Македонија;
- Учениците непосредно (нагледно) да се запознаат со видовите населби, градби и легенди;
- Учениците непосредно (нагледно) да се запознаат со природните одлики на Источна Македонија;
- Развивање на другарство и социјализација на учениците;
- Рекреација и развивање на дух за зачувување и негување на старите градби, обичаи и легенди.

Локации за посета и правци на патување
Опис на активности:

- Поаѓање во 8 часот пред училиште;
- Попатно разгледување на одликите на Источна Македонија;
- Посета на градот Струмица со запознавање на одликите и историското минато, традиции и обичаи на градот, легенда и негово опејување во народното музичко творештво;
- Посета на Колешински Водопади и разгледување и вреднување на природните убавини на нашата татковина;
- Посета на манастир „Св.Леонтиј“ –Водоча и објаснување за местоположбата, историјата, традицијата и карактеристиките на православните верски објекти;
- Враќање во 17 часот.

Носители на активностите:

1. Тања Гигова
2. Ивана Саздовска Спасиќ
3. Сузана Апостолова
4. Елизабета Каранфилова
5. Елена Боневска
6. Марина Јаковиќ

Раководител на еднодневниот излет: Елена Боневска

Начин на реализација:

- Одредиштата се избрани според интересот на учениците и родителите, а во организацијата и реализацијата ќе посредува избраната туристичка агенција.

Финансирање: Трошоците на патувањето ги сносат родителите.

***Техничка организација*:**

- Висококвалитетни, климатизирани, безбедни патнички автобуси, добри услови на сместување, туристички водич, лекар.

Начин на вреднување и користење на резултатите:

На сите одредишта ќе се следи работата и однесувањето на учениците, а преку разговор и други форми (пишување есеи, писмени состави, извештаи, описи, изработка на плакати и сл.) ќе се добијат повратни информации.

За учениците кои не учествуваат на еднодневната екскурзија училиштето организира настава.

Програма за дводневна екскурзија
за учениците од шесто оделение - западна Република Северна Македонија

Време на реализација*: *два дена во мај
***Место на одржување: Западниот дел на РС Македонија (Битола*)**

Воспитно - образовни цели:

- Запознавање со природните убавини на татковината и развивање љубов.
- Развивање на еколошка свест за заштита на животната средина.
- Поттикнување на способноста за опишување на она што е во нивна непосредна околина.
- Проширување на знаењата за хронолошко и ретроспективно раскажување.
- Проширување на знаењата и пишување на извештај по одделна посета.
- Учениците непосредно (нагледно) да се запознаат со објекти од стопанството на Република Северна Македонија и процес на производство.
- Учениците да развиваат позитивен однос кон националните, културните, индустриските и естетските вредности кои не опкружуваат.
- Учениците да имаат чувство за одговорност и дисциплина.
- Учениците да го развиваат другарството и меѓусебната социјализација во средината во која живееме.
- Да имаат позитивен пристап во комуникациите и подобри меѓусебни односи.

Локации за посета и правци на патување
Опис на активности:
Прв ден:

- Поаѓање од пред училиштето во 8:00 часот и посета на:
- Посета на археолошки локалитет Стоби
- Прилеп: посета на горен град и Маркови кули
- Прилеп: посета на црквата Свети Архангел Михаил – Варош
- Пристигнување во Битола¸ сместување во хотел, вечера, прошетка и ноќевање

Втор ден:

- 8:00 часот - појадок во хотелот.
- Битола: посета на археолошки локалитет Хераклеа
- Битола: посета на Спомен собата на Мустафа Ќемал Ататурк
- 13:00часот - ручек во хотелот
- Посета на Национален парк Пелистер
- Поаѓање за Скопје

Враќање: со пристигнување во 18:00 часот.

***Носители на активностите*:**

1. Алелксандар Каровски
2. Виолета Радулова
3. Благица Блажевска
4. Благица Јованова

Раководител на дводневна екскурзија: Александар Каровски

Начин на реализација:

- одредиштата се избрани според интересот на учениците и родителите, во организацијата и реализацијата ќе посредува избраната туристичка агенција.

Финансирање: трошоците на патувањето ги сносат родителите.

***Техничка организација*:**

- висококвалитетни, климатизирани, безбедни патнички автобуси, добри услови на сместување, туристички водач, лекар.

Начин на вреднување и користење на резултатите:

На сите одредишта ќе се следи работата и однесувањето на учениците, преку разговор и други форми (пишување есеи, писмени состави, извештаи,описи, изработка на плакати и сл.) ќе се добијат повратни информации.

За учениците кои не учествуваат на дводневната екскурзија училиштето организира настава.

Програма за тридневна екскурзија
за учениците од деветто одделение - западна РС Македонија

Време на реализација*: *три дена во мај
Место на одржување*: *Западниот дел на РС Македонија (Охрид)

Воспитно - образовни цели:

- Запознавање на учениците со појавите и односите во непосредната општествена средина, кои ги проучуваат во училиштето.
- Запознавање и развивање на културното наследство и стопанските постигнувања.
- Развивање интерес за природата и градење еколошки навики.
- Рекреативно-здравствено воздигнување на учениците.
- Поттикнување и исполнување на позитивни емоционални доживувања.
- Социјализација и стекнување искуство за осамостојување и грижа за себе.
- Градење чувство за патриотизам, толеранција и соживот.
- Учениците непосредно (нагледно) да се запознаат со природните одлики на Охридското Езеро.
- Учениците непосредно (нагледно) да се запознаат со нашето подалечно и поблиско минато.
- Развивање на другарство и социјализација на учениците.

Локации за посета и правци на патување
Опис на активности:
Прв ден:

- Патување од Скопје до Охрид поаѓање во 8:00 часот со посета на:
- Тетово - Лешочки манастир „Св.Атанасија“.
- Гостивар - изворот на реката Вардар „Вруток“.
- Вевчани - (Вевчански извор).
- Пристигнување во Охрид во 18:00 часот (сместување, вечера и ноќевање).

Втор ден:

- 8:00 часот -појадок.
- 9:00 часот - посета на Билјанини извори и манастирот „ Св. Наум Охридски“, Наколно живеалиште ,,град на вода“
- 14:00 часот – ручек
- 16:00 часот -Прошетка и разгледување на центарот на Охрид..
- 19:00 часот – вечера

Трет ден:

- 8:00 часот - појадок.
- 10:00 часот -13:00 часот посета на црквата „Св. Софија“, „Св.Јован Богослов-Канео “, Самоилова тврдина, Антички театар.
- 14:00 часот - ручек.
- Тргнување за Скопје со попратна посета на Бигорски манастир.

Враќање: со пристигнување во 18:00 часот

***Носители на активностите*:**
1. Олга Добревска
2. Олгица Ристовска
3. Билјана Ристоска

Раководител на тридневна екскурзија: Олга Добревска

Начин на реализација:
- одредиштата се избрани според интересот на учениците и родителите, во организацијата и реализацијата ќе посредува избраната туристичка агенција.

Финансирање: трошоците на патувањето ги сносат родителите.

***Техничка организација*:**
- висококвалитетни, климатизирани, безбедни патнички автобуси, добри услови на сместување, туристички водач, здравствено лице.
- превозникот доставува доказ - записник за извршен вонреден технички преглед на возилото, не постар од 6 месеци.
- лекарско уверение за возачот не постаро од 6 месеци и потврда дека возачот не возел во период од 12 часа пред патувањето.
- директорот на училиштето најдоцна 48 часа пред започнување на патувањето писмено го известува органот за внатрешни работи и на вработените кои учествуваат во изведување на екскурзија им издава патен налог за службено патување.

Начин на вреднување и користење на резултатите:

на сите одредишта ќе се следи работата и однесувањето на учениците, преку разговор и други форми (пишување есеи, писмени состави, извештаи,описи, изработка на плакати и сл.) ќе се добијат повратни информации.

За оние ученици кои од економски причини не можат да учествуваат на екскурзиите, излетите и другите вонучилишни активности на учениците од основните училишта, директорот може да обезбеди нивно учество преку сопствени извори на училиштето, донации, спонзорства или други извори.

За учениците кои не учествуваат на тродневната екскурзија училиштето организира настава.

Стручен тим за подготвување на екскурзии:
Гордана Мацкова
Елена Боневска
Виолета Радулова
Дарко Димитријевиќ

Директор

м-р Лилјана Стефановска

____